

**Alman Kalkınma Bankası'ndan temin edilecek kredilerle ilişkili
Avrupa Birliği'nden alınacak hibelerin Kurumlar Vergisi ve BSMV
karşısındaki durumu hk.**

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.99.16.02-KVK-6-127
Tarih	05.06.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.99.16.02-KVK-6-127

05/06/2012

Konu : Alman Kalkınma Bankası'ndan temin edilecek kredilerle ilişkili Avrupa
Birliği'nden alınacak hibelerin Kurumlar Vergisi ve BSMV karşısındaki durumu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, bankanız ile Alman Kalkınma Bankası arasında kredi sözleşmesi imzalandığı, bu sözleşmeyle bankanız tarafından Türkiye'de yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği projeleri kapsamında kullanılacak kredilerin finanse edilmesinin amaçlandığı, kredinin belirli bir kısmının Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası tarafından finanse edileceği, söz konusu kredi sözleşmesi uyarınca temin edilen kredi tutarının 20 milyon Euro olduğu, adı geçen kuruluşlar tarafından finanse edilen kredilere ilişkin olarak alınabilecek Avrupa Birliği kaynaklı hibe tutarının ise 2.055.000 Euroya ulaşabileceği belirtilerek, bankanızca alınacak kredinin müşterilerinize hibe kapsamındaki amaçlar dahilinde kullanılması ve bu durumun belirlenen kurallara uygun olarak raporlanması durumunda

Avrupa Birliğinden alınacak hibe tutarının kurumlar vergisi matrahının tespitinde ve banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) açısından ne şekilde değerlendirileceği sorulmaktadır.

Bilindiği üzere, Avrupa Birliği mali yardımları kapsamında Türkiye ile Avrupa Komisyonu arasında 14/5/2004 tarihinde imzalanıp 5303 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan Çerçeve Anlaşmanın kapsamını belirleyen 1 inci maddesine göre, söz konusu Anlaşma, Türkiye'ye yapılan mali yardımlara ilişkin olarak Türkiye ile Avrupa Birliği arasında EK-C de yer alan Finansman Anlaşmaları veya Mutabakat Zabıtları çerçevesinde finansmanı sağlanacak olan projeler, eylemler ve faaliyetlerin yanı sıra diğer ilgili Avrupa Topluluğu Programları çerçevesinde Avrupa Topluluğu tarafından finanse edilen ve Türkiye'de uygulanacak olan projeleri de kapsamaktadır.

Ayrıca, Avrupa Birliğinin 2007-2013 bütçe dönemine ait mali yardımları kapsamında Türkiye ile Avrupa Birliği arasında 11/7/2008 tarihinde imzalanan ve 5824 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Çerçeve Anlaşmasının kapsamı ile ilgili 3/1 maddesinde, söz konusu Anlaşmanın, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki işbirliğini teşvik etmek ve üyelik hedefi çerçevesinde mümkün mertebe topluluk müktesebatını da içine alacak şekilde Avrupa Birliği standartlarına ve politikalarına tedrici uyum için Yararlanıcıya (Türkiye) destek olmak amacıyla, IPA Çerçeve Tüzüğü ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünde belirtilen ve Yararlanıcı için uygulanması mümkün olan çeşitli alanlardaki faaliyetleri kapsadığı belirtilmektedir. Anılan Anlaşmanın giriş bölümünde belirtildiği üzere, Katılım Öncesi Yardım Aracı, 1/1/2007 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, aday ülkelere ve potansiyel aday ülkelere Avrupa Birliğinin üyeleri olmak amacıyla gerçekleştirecekleri siyasi, ekonomik ve kurumsal reformlarını güçlendirmeye yönelik çabaları için mali destek sağlanmasıyla ilgili tek yasal dayanağı oluşturmaktadır.

Bankanız ile Alman Kalkınma Bankası arasında imzalanan ve bir kısmının Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası tarafından karşılanacak kredi sözleşmesinin yukarıda ifade edilen Anlaşmaların kapsamına dahil olmaması nedeni ile anılan Anlaşmalarda öngörülen vergi istisnalarından yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

Bu açıklamalar çerçevesinde söz konusu kredilerin kurumlar vergisi ve BSMV karşısındaki durumu aşağıda belirtilmiştir.

1) Kurumlar Vergisi Yönünden:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasıyla kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı belirtilmiş, maddenin ikinci fıkrasıyla da safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazancın tarifinin yapıldığı 37 nci maddesinde her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu hükmüne bağlanmış ve ticari kazançta vergiyi doğuran olayda tahakkuk esası benimsenmiş olup, aynı Kanunun bilanço esasında ticari kazancın tespiti ile ilgili 38 inci maddesinde, "Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce;

1- İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir.

2- İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur..." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, bankanızca Alman Kalkınma Bankasından temin edilerek müşterilerinize kullanılacak krediler nedeniyle Avrupa Birliğinden alınacak hibelerin, ticari kazancın bir unsuru olarak kurum kazancınıza dahil edilmesi gerekmektedir.

2) Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi Yönünden:

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinde; "Banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir." hükmü, istisnaları belirleyen 29 uncu maddenin (n) bendinde, mevduat toplamayan bankaların açmış oldukları yatırım kredileri dolayısıyla kendi lehlerine aldıkları paraların BSMV den istisna olduğu ve mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde ise, BSMV mükelleflerinin banka, banker ve sigorta şirketlerinin olduğu hükümleri yer almaktadır.

Anılan hükümler uyarınca, bankaların Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere her türlü işlemleri BSMV ye tabi bulunmakta olup, BSMV de vergiyi doğuran olayın meydana gelebilmesi için, bankalar tarafından bir muamele yapılması ve bu muamele dolayısıyla lehe nakden veya hesaben para alınması gerekmektedir.

6802 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (n) bendinde yer alan istisnanın uygulanmasına ilişkin 79 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinin 5 inci bölümünde yapılan açıklamalara göre, yatırım kredileri, projeye bağlı olarak bir sınai tesisin kurulması, tevsii ve modernizasyonu için verilen krediler olup, söz konusu istisna, kredinin banka yetkili organlarınca kabulü, ikraz sözleşmesinin imzalanması, kredinin kullanılması ve kredinin vade hitamına kadar geri ödenmesi sırasında, mevduat kabul etmeyen bankaların lehlerine aldıkları (taahhüt komisyonu, faiz, gecikme faizi, akreditif komisyonu, ekstre masrafları gibi...) paraları kapsamaktadır.

Ayrıca, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 15 inci maddesinde yer alan istisna hükmü, Avrupa Birliğinden sağlanacak söz konusu hibelerin bankanız

aracılığıyla müşterilerinize kredi olarak kullanılması işlemlerini kapsamamaktadır.

Buna göre, Alman Kalkınma Bankasından temin edilerek müşterilerinize kullanılacak krediler nedeniyle Avrupa Birliğinden alınacak hibe tutarlarının, bankanız aracılığıyla müşterilerinize kredi olarak kullanılması dolayısıyla lehe alınacak paraların BSMV ye tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026